

Világosság

A Romániai Magyar Népi Szövetség napilapja

KOLOZSVAR, 1950. szeptember 16. szombat.

ARA 4 LEJ

VII. ÉVFOLYAM, 215. SZÁM.

Hatalmas arányú béketüntetéssel zárult a békeharc-bizottságok kongresszusa

BUKAREST. — A RNK békeharc-bizottságai országos kongresszusának tiszteletére a kongresszus utolsó napjának délutánján a Victoriei-téren hatalmas béke-nagygyűlés folyt le. Népköztársaságunk dolgozó népének ezen a hatalmas béke-seregzelemén 200 ezer fővárosi dolgozó vett részt, élükön a kongresszusi kiküldöttekkel.

A Victoriei-teret zsúfolásig megtöltötték a fővárosi dolgozók. Ameddig a szem ellátott, mindenütt zárt sorokba tömörült zászlók alatt vonuló harcos jelmondatos, jelszavas táblákat vivő dolgozókat lehetett látni. A külügyminisztérium előtt felállított díszemlény fölött Sztálin elvtársnak, a világ népei nagy tanítójának, a békeharc zászlóvivőjének képe nézett le a béke mellett tüntető dolgozókra. A dolgozók lelkesen éltették az imperialistaellenes demokratikus béketábor vezetőjét, a nagy és legyőzhetetlen Szovjetuniót és a világ népeinek nagy tanítóját, Sztálin elvtársat. Feledhetetlen pillanat volt, amikor Sztálin elvtárs éltetése közben a tömegeből fehér galambok szálltak fel.

A főváros dolgozóinak hatalmas béketüntetésén megjelent *Chisnevschi* Iosif elvtárs, a Román Munkáspárt Központi Vezetőségének titkára, helyettes miniszterelnök, valamint a RMP KV-nek és a kormány más tagjai. Megjelentek a diplomáciai testület képviselői, élükön *Kavtaradzeval*, a Szovjetunió bukaresti nagyköveteivel. Jelen voltak továbbá a RNK Allandó Békevédelmi Bizottságának tagjai, élükön *Sadoveanu* Mihail akadémikussal, a békekongresszus külföldi küldöttei, élükön a Béke Hívei Világkongresszusa Allandó Bizottságának tagjaival, *Gabriel d'Arboussier*-vel és *Jorge Amado*-val, a szovjet békevédelmi bizottság tagjai, *Oparin* akadémikus, *Borisz Polevoj* író, *Maria Gorelovskaja*, valamint a főváros művelődési életének számos vezető személyisége.

A gyűlést *Constantinescu-Iasi* professzor akadémikus, a RNK Allandó Békevédelmi Bizottságának tagja nyitotta meg. Utána *Apostol Gheorghe* elvtárs, az Országos Szakszervezeti Tanács elnöke emelkedett szólásra. Beszédét sokszor félbeszakította a lelkes tömeg tetszésnyilvánítása és tapsvihara. *Apostol Gheorghe* elvtárs után *Gabriel d'Arboussier*, a Béke Hívei Világkongresszusa Allandó Bizottságának elnöke, a RNK békeharc-bizottságainak kongresszusán résztvevő küldöttség nevében szólalt fel. Beszédének az a jellege váltotta ki különösen nagy hatást, amikor a béke hívei mozgalmának mindjobban növekvő erejéről beszélt.

Határtalan tetszésnyilvánítás közben jelent meg az emelvényen *Borisz Polevoj*, a világhírű szovjet író, a Szovjet Békevédelmi Bizottság tagja. *Borisz Polevoj* beszéde végén román nyelven szólott a egybegyűltekhez: „Éljenek a Román Népköztársaság békeharcosai! Éljen a román-szovjet barátság!” A kiváló szovjet író román nyelven elhangzott szavai leírhatatlan lelkesedést váltottak ki.

Ezután *Jorge Amado*, a Béke Hívei Világkongresszusa Allandó Bizottságának tagja, a világhírű brazil író emelkedett szólásra. Beszédét sűrűn szakították meg az ünnepségen résztvevő dolgozók tetszésnyilvánításai. Végül *Albrecht Jerzy*, a lengyel küldöttség vezetője beszélt, aki a népi demokratikus országok békeharcosainak nevében melegen üdvözölte fővárosunk béke híveit.

Befejezésül *Constantinescu-Iasi* professzor, akadémikus felolvasta a RNK békeharc-bizottságai kongresszusának határozatát,

Dezséry László magyarországi evangélikus püspök beszéde

A kongresszus hétfő délelőtti ülésén elsőnek *Dezséry László* evangélikus püspök, a Magyar Népköztársaság béke híveinek üdvözlését tolmácsolta. Rámutatott arra, hogy a magyar nép érdeklődést tanúsít és figyelemmel kíséri a RNK béke hívei mozgalmának sikerét, majd hangsúlyozta, hogy a magyar nép döntő többsége is résztvesz a békeharcban.

— A román és a magyar nép barátsága, becsületes szomszédsága még csak erősödik ebben a harcban — folytatta a felszó-

lalo. — Együtt vagyunk a legemberibb célkitűzésért: a békéért folytatott harcban. Együtt védjük hazánkat és az épülő szocializmust, együtt védjük népeink szabadságát és gyermekeink jövőjét. A magyar küldöttség jelenléte is a népeink közötti mély megértés biztosítéka.

Dezséry László püspök beszédét így fejezte be: — Mi hiszünk a békében, tudjuk, hogy a világon az emberek százmilliói állanak szemtől-szembe a háború ördögével. Mi, elkergetjük ezt az ördögöt.

A Német Demokratikus Köztársaság béke híveinek üdvözlése

A Német Demokratikus Köztársaság béke híveinek küldöttsége részéről dr. *Josef Naas* beszélt. Rámutatott arra, hogy a Német Demokratikus Köztársaságban több mint 20 millió aláírást gyűjtöttek a stockholmi békefelhívásra. Rámutatott arra, hogy bár az angol-amerikai imperialisták a nyugatnémetországi fasiszta reakció és monopólisták támogatásával a nyugatnémet ifjúságot ágyútoltelemek akaráják felhasználni a harmadik világháború esetén, mégis például *Tuertl* nyugatnémetországi város lakosságának 65 százaléka aláírta a stockholmi békefelhívást.

Ágota Endre esperes beszéde a RNK Katolikus Akcióbizottságának nevében

Ágota Endre, marossellyei esperes a RNK Katolikus Akcióbizottságának elnöke, üdvözölte a békekongresszust.

— A Katolikus Akcióbizottság kezdeményezte mozgalom — mondotta Ágota Endre esperes — a hozzánk beérkezett ezer meg ezer csatlakozás tanúsága szerinti nagy visszhangot keltett a katolikus klérus és a hívők között.

— Azok a szorongatlanségek, amelyek a két világháború miatt az emberiségre zúdultak és amelyekkel a tengerentúli telhetetlen bankárok parancsára ma a derék koreai népet sújtják, azt mutatják, hogy minden becsületes és öntudatos embernek nyilván állást kell foglalnia a béke szent ügye mellett. De nem elég csak imádkozni és kívánni a békét, amikor az új háborúra uszítók egyre jobban fokozzák az összeesküvéseket, amikor az emberiség ellenségei a világot új mészárlásba akarják sodorni.

— Ez csak egyike annak a számos jelnek, amely a béke erőinek megerősödésére utal Nyugat-Németországban. Mindezek ellenére, ha az amerikai imperializmusnak sikerül Nyugat-Németországban szoldos hadsereget szerveznie a Szovjetunió elleni harcra, a Német Demokratikus Köztársaság dolgozó a béke erői győzelmében bízva ellene fognak ennek szegülni. De mi reméljük, hogy sikerülni fog a béke híveinek mozgalmat olyan hatalmasnak tenni, hogy egy új európai háború kitörését megelőzhetjük. Ez akkor fog sikerülni, ha a mindenünne való béke erői egységét megerősítjük.

— Azért mi békeszerető katolikus papok, a megváltó parancsát követve, hogy hirdessük és megvédjük a békét, a hívők, tömegével együtt, szívvel, lélekkel csatlakoztunk a békéért folyó harchoz. A napokban értekezletet tartottunk Gyergyószentmiklóson, amelyen több száz katolikus lelkész és hívő vett részt. Az értekezlet résztvevői valamennyien úrra kifejezték eltökélt szándékukat, hogy a világ valamennyi becsületes emberével vállvetve harcoljanak a békéért. Az értekezlet hangsúlyozta, hogy ennek az elhatározásnak úgy adhatunk igazi tartalmat, ha egyházunkat beiktatjuk népi demokratikus rendszerünkbe, amely a legnagyobb jóindulatot tanúsított és tanúsít irántunk és a katolikus dogmák és hagyományok tiszteletben tartásával szavatolja egyházunk szervezkedési és megnyilatkozási szabadságát.

— Megbélyegezzük és elítél-

GABRIEL D'ARBOUSSIER KOLOZSVARON

Az országos békekongresszus után szeptember 14-én *Gabriel d'Arboussier*, a Béke Hívei Világkongresszusa Allandó Bizottságának elnöke Kolozsvárra érkezett. *Gabriel d'Arboussier* a délelőtti órákban meglátogatta a *Victor Babes* Tudományegyetemet, délután pedig a vasúti főműhelyek udvarán több ezer dolgozó előtt beszédet tartott.

A vasúti műhelyek udvarán az ünnepélyes fogadtatáson *Raluca Ripan* elvtársnő tartott beszédet, majd a K. lozs-tartományi pionirok nevében *Tif Liviu* és *Szilágyi Julia* pionirok üdvözölték a vendéget. A vasúti műhelyek dolgozóinak nevében *Miron Gheorghe* elvtárs, a *Herbák János*-üzem dolgozóinak nevében *Jakab Márta* elvtársnő és a városi dolgozók nevében *Deac Vasile*, a városi ideiglenes bizottság elnöke nyilvánította ki a dolgozók békeakarátát.

Gabriel d'Arboussier este diszvacsorán vett részt, pénteken utját tovább folytatja.

jük azokat, akik a békés világ ellen mesterkednek. A szentírás intelmé: „Szórd szét Urunk azokat, akik háborút akarnak”, legyen szigorú figyelmeztetés azoknak, akik megrontják a békét és új háborúra uszítanak. — A kongresszuson való részvételünkkel, mi a Román Népköztársaság katolikus egyháza, becsületes papjainak és hívő tömegeinek tántoríthatatlan aka-

ratát és elhatározását tolmácsoljuk, hogy tétovázás nélkül beállnak a béke arcvonalába és minden áldozatot meghoznak a béke nagy ügyének megvédéséért.

Az ortodox egyház nevében ugyanilyen értelemben üdvözölte a kongresszust *Rusan Sebastian*, *Moldva* és *Suceava* metropolitája.

Élvektorista, festőművész akadémikus üdvözlése

Garleanu Luca traktorista lelkes szavakkal üdvözölte a kongresszust, annak a 120 élvektoristának a nevében, akik a mezőgazdasági bémunkások szakszervezeti szövetségének és a földművelésügyi minisztériumnak a kezdeményezésére Bukarestben országos termelési értekezletet tartanak.

— A traktoristák is csatlakoznak a békeküldöttekhez és kötelezik magukat, hogy munkahelyükre visszatérve, még nagyobb lendülettel dolgoznak az őszi vetési csata sikeréért, mert ezzel az öt éves ferveért, a békéért dolgoznak, — mondotta *Garleanu Luca*.

Iser, az ismert festőművész a képzőművészek nevében üdvözölte a kongresszust.

— A művészet, a tudomány és a kultúra — mondotta — csak békében virágozhatnak. Igazi művész csak a béke után vágyódhatik. Művészetével pedig hozzá kell járulnia a béke ügyéhez.

A RNK akadémiaja kolozsvári fiókjának üdvözlését *Petrovic* Emil professzor, akadémikus tolmácsolta. A szónok hang-

súlyozta, hogy hazánk tudósai lelkesen csatlakoztak a béke hatalmas arcvonalához és egyöntetűen aláírták a stockholmi békefelhívást.

— Felhasználjuk a kongresszus nyújtotta alkalmat arra, hogy utálatunkat és gyűlöletünket fejezzük ki az imperializmus szolgálatában álló áldatűdökkel szemben, mint amilyen *Oppenheimer* amerikai tanár, aki felháborító cinizmussal harangoztatja: „Egy gömbnyomással 24 óra alatt 70 millió embert pusztíthatok el”. De mi biztosak vagyunk abban és az amerikai-angol imperialisták is kezdnek rájönni arra, hogy a békeharcosok hatalmas világmegmozdulása meggátolja a bűnös kezét abban, hogy megnyomja ezt a „hírhedt” gombot.

Petrovic professzor a továbbiakban adatokkal leplezte le az imperialista zsoldban álló nyugati áldatűdöket és elégtétellel állapította meg, hogy a népi demokratikus országokban és a nagy Szovjetunióban a tudomány szorosan a néphez függök és teljes mértékben az életet szolgálja.

A bányászati szerb dolgozó parasztek képviselőiben

A kongresszus nagy érdeklődéssel hallgatta *Dixies Szlavko* szerb dolgozó paraszta, a Temes-tartománybeli Nagyesanád község „*Stefan Plavat*” kollektív gazdaságának tagját, aki a községben élő román, szerb, német és magyar dolgozó parasztek egyre javuló életviszonyairól beszélt. Ezek a dolgozó parasztek tavaly elhatározták — mondotta —, hogy örökre megszabadulnak a nyomortól, a kulákok kizsákmányolásától és kollektív gazdaságba tömörültek. De nem ilyen az élete Jugoszlávia szegény és középparasztjainak, mert a haramia *Tito*, bandájával együtt az amerikai és angol imperialistáknak eladja a dolgozók érdekeit.

— Kötelezzük magunkat — fejezte be a szerb dolgozó paraszta —, hogy állandóan erősítjük kollektív gazdaságunkat és ezzel erősítjük a békét, amely

nekünk és gyermekeinknek egyaránt oly kedves.

Musat Vasile az IMSZ Központi Bizottsága nevében beszélt:

— A kongresszus révén biztosítjuk a béke harcainak millióit, hogy a Román Népköztársaság dolgozó ifjúsága a szovjet ifjúság és a diosőséges Kom-szomol példáját követve a béke hatalmas világláncjának lelkes és elszánt harcosa maradjon.

Stelian Nichifor elvtárs az OSZT Központi Bizottságának titkára az OSZT üdvözlését tolmácsolta. Felhozta még rajta kívül *Weber Regina* munkásnő a nagyszebeni békeharc-bizottság tagja, *Suciu Nicolae* kohómester, a vajdahunyadi kohászati kombinát dolgozó nevében, *Capalcanu Matia* hadiüzveggy, *Burceanu Matei* hengerelő, a resicai „*Sovrommetall*” üzemek élmunkása.

A kongresszus harmadik napja

A hétfő délutáni ülésen *Savulescu Traian* professzor bejelentette a kongresszusnak, hogy *Paul Robeson*, a nagy amerikai néger énekes nem jöhetett el a kongresszusra, mert az amerikai kormány megtagadta tőle a kitüntetés engedélyét. Erélyesen tiltakozunk — mondotta *Savules-*

cu professzor — az Amerikai Egyesült Államok fasisztajellegű intézkedése ellen.

Az élnök ezután bejelentette, hogy a kongresszus az országból és külföldről sok üdvözlő táviratot és üzenetet kapott. Le-

(Folytatás a 3-ik oldalon)

Az imperialisták a kínai nép képviselőjének távollétében akarják letárgyalni a Biztonsági Tanácsban a Kínai Népköztársaság elleni amerikai bombatámadás és a tajvani invázió kérdéseit

NEWYORK. — (Agerpres.) A TASS távirati iroda közli:

Szeptember 11-én a Biztonsági Tanács újra ülésezett, hogy megvitassa a Kínai Népköztársaság panaszát a kínai területeknek amerikai repülők által való bombázásával kapcsolatban.

Az első napirendi pont a Szovjetunió javaslata volt a Kínai Népköztársaság képviselőjének meghívására vonatkozólag.

Csang-Ting-Fu, a Kuomintang küldötte szólalt fel elsőnek és tiltakozott a Kínai Népköztársaság megbízottjának meghívása ellen.

Ezután A. I. Malik, a Szovjetunió megbízottja szólalt fel, aki rámutatott arra, hogy a Biztonsági Tanács mindkét napirendi pontja feltétlenül megkívánja a Kínai Népköztársaság megbízottjának meghívását. A két napirendi pont ugyanis a következő: A kínai területek bombázása és a tajvani invázió kérdése.

— Az ENSZ alapszabályzatának 32. szakasza — mondotta Malik a továbbiakban — világosan megmutatja, hogy minden nemzetközi konfliktus vitáján mindkét érdekelt félnek részt kell vennie.

Válaszolva azoknak a küldötteknek, akik állítólag azért tesznek ellenvetést a Kínai Népköztársaság küldöttének meghívása ellen, mert országuk nem állnak diplomáciai összeköttetésben a Kínai Népköztársasággal, Malik kifejtette, hogy ezek teljesen alaptalan és helytelen érvelések. Az országok közötti diplomáciai kapcsolat csak az illető két országot érinti és semmi esetre sem vehető tekintetbe a Biztonsági Tanács elé kerülő nemzetközi konfliktusoknál. A Biztonsági Tanácsot mindig a béke és a biztonság érdekeinek kell vezérelnie. Malik még hozzátette, hogy a Szovjetunió javaslatai a béke és biztonság alapelvein az ENSZ alapszabályzatán, valamint a Biztonsági Tanács szabályain és joggyakorlatán alapszanak. Figyelembe kell venni még azt is — folytatta Malik —, hogy a Kínai Népköztársaság központi népi kormánya 475.000.000 embert, tehát a földgolyó lakosságának közel egy negyedét képviseli.

Malik utalt arra, hogy az augusztus 29-i ülésén, amikor a Szovjetunió javasolta a Kínai Népköztársaság megbízottjának meghívását, a francia és amerikai delegátusok „tul korainak” találták a javaslatot. Ma, amikor a Biztonsági Tanács napirendre tűzte a kínai területek bombázásának és a tajvani invázió kérdését, nem lehet tovább halasztani a döntést. Itt az ideje határozni, és semmilyen halasztásnak és huzavonának nincs helye.

Befejezésül Malik rámutatott arra, hogy a Szovjetunió véleménye szerint a Biztonsági Tanácsnak feltétlenül meg kell hívnia a Kínai Népköztársaság kormányának megbízottját, mint annak a kormányának megbízottját, amely a panaszt a Biztonsági Tanácshoz benyújtotta és amely a Biztonsági Tanács segítségét kéri az agresszió ellen.

Malik beszéde után az Egyesült Államok megbízottja, Austin szólalt fel és a leglátározottabban ellenezte a Kínai Népköztársaság központi népi kormánya megbízottjának meghívását. Austin mindeníron azt igyekezett bizonyítani, hogy Kínát a Kuomintang küldötte Csang-Ting-Fu képviseli.

Ezután Austin az Egyesült

Államok javaslatát támogatta egy a kínai bombázást kivizsgáló bizottság létesítésével kapcsolatban. Majd ha ez a bizottság előterjeszt a vizsgálal eredményeit — mondotta Austin — a Biztonsági Tanács még mindig határozhat, óhajtja-e a Kínai Népköztársaság központi kormányának megbízottját meghívni az alapszabályzat 39. szakasza alapján.

Austin után Sunde, norvég küldött bejelentette, hogy a szovjet javaslatra fog szavazni, mert egészen természetesen találja, hogy meghívják a panasztevő felet. Chauvel francia küldött ugyancsak úgy nyilatkozott, hogy miután a Biztonsági Tanács napirendre tűzte a kínai területek bombázására vonatkozó panaszt, nehéz visszautasítani a panasztevő Kínai Népköztársaság kormányának megbízottjának jelentését. Nehezen elképzelhető az is, hogyan küldhetne a Biztonsági Tanács bizottságot az ügy kivizsgálására a Kínai Népköztársaságba, ennek engedélye nélkül. A francia küldöttek nevében Chauvel jelentette, hogy ebben az esetben alkalmazható az alapszabályzat

32. szakasza és a Kínai Népköztársaság központi népkormányának megbízottját meg kell hívni, hogy megmagyarázhassa a központi népi kormány álláspontját, de szavazati jogot nem kell adni számára.

Több hozzászólás után Jebb, angol küldött, az ülés elnöke, szavazást javasolt.

A szovjet javaslat mellett a következők szavaztak: Szovjetunió, Nagybritannia, Franciaország, Norvégia, India és Jugoszlávia. Az Egyesült Államok, a Kuomintang és Kuba képviselői a szovjet javaslat ellen szavaztak. Ecuador és Egyiptom küldöttei tartózkodtak a szavazástól.

A szavazás eredményeképpen a szovjet javaslatot elvetették, mert nem kapta meg az elfogadáshoz szükséges hét szavazatot.

Ezután Jebb az ülés elnöke javasolta, de Austin kérte, hogy boesássák szavazás alá az Egyesült Államoknak azt a javaslatát, amelynek értelmében vizsgáló bizottságot küldenek ki a Kínai Népköztársaságba. Malik szovjet küldött ellenvetéssel élt.

A koreai néphadsereg főparancsnokságának hadijelentése

PHENJAN. — (Agerpres.) A Koreai Népi Demokratikus Köztársaság néphadseregének főparancsnoksága szeptember 12-én este közli:

A néphadsereg egységei a déli partvidéken előnyomulva, harcban állnak az ádáz ellenállást tanúsító amerikai csapatokkal.

A néphadseregnek azon egységei, amelyek súlyos csapásokat mértek az ellenségre Po-

haungtól délre és Angagni térségében, valamint a Jongeson térségében előnyomuló csapatok folytatják offenzívájukat, megtörve az amerikai csapatok és a liezimmanista csapatok ádáz ellenállását.

Az offenzíva folyamán a néphadsereg egységei súlyos veszteségeket okoztak az ellenségnek emberben és hadianyagban.

Uj városok épülnek a volgai vízierőművek építkezéseinek dolgozók számára

ELKÉSZÜLT A KUJBISEVI VÍZIERŐMŰ MODELLE

A két hatalmas volgai vízierőmű építésének előkészítő munkálatai egyre nagyobb mértékűt öltenek. A gyárak megkapták az első rendeléseket. A tervezőirodáknak kidolgozzák az új munkagépek terveit. Sokirányú kutatómunka folyik.

UJ VÁROSOK ÉPÜLNEK AZ ÉPÍTKEZÉSEN DOLGOZÓK SZÁMÁRA

A kujbisevi és sztálingrádi vízierőmű munkálataiban sokezer üzem vesz részt. Az ország minden részéből napról-napra újabb mérnök- és technikus-csoportok érkeznek Kujbisevbe. Az építkezés dolgozói számára többemeletes épületek, parkok, sportterek, iskolák, kórházak, klubok, filmszínházak épülnek. Megérkeztek az első gépek. A Volgán végeláthatatlan áradatban érkeznek a szállítmányok az Uraltól, Moszkvától, Leningrádtól, Kijevből, Lvovból, Voronyezsből, Sztálingrádtól és más városokból. A kirakodás naponta 24 órán át folyik. A moszkvai és gorkijai autógyárakból már érkeznek az autók Kujbisevbe. A Donbassz-dombocében elsőnek az Ordsonikidze nevű viselő jenkinevi kohászati üzem munkaközössége kezdett hozzá a volgai vízierőművek előjárt szolgáló rendelés elkészítéséhez. A leningrádi Elektroszila üzemből már folyik az óriási hidrodinamikai tervek készítése. A hamaból technikai problémákat orvosolnak, szükségével kell majd megoldani. Bonyolult

és felelősségteljes feladat hárul az Elektroapparat üzem dolgozóira. Az Elektroapparat mérnökeinek, tervezőinek és munkásainak kell legyártania a még sohasem alkalmazott hatalmas feszültséghez mért felszerelési tárgyakat.

A „Gidropjekt” laboratóriumában elkészült 1:300 nagyságban a kujbisevi vízierőmű modellje. A modell —, amely még ilyen kis méretben is

600 NÉGYZETMETER TERÜLETET FOGLAL EL

a kujbisevi vízierőművet mutatja, amilyen az építkezés teljes befejezése után lesz.

A vízierőmű a Volga jobbpartján fog elterülni. A Volga medrét földgát zárja majd el, ennek folytatása egy hatalmas vasbetongát lesz, amelynek 48 vastemeczkével elzárt szilipje lesz. A Volga szintje a gátnál eléri a 25 méter magasságot.

Jelenleg a modellen tanulmányozzák különféle feltételeknek és az év különböző időszakainak megfelelően az erőmű munkájának rendszerét: kísérleteket folytatnak a vízierőmű területében a vízforrás sebességének megállapítására, megfigyeléssel a hidrotechnikai építmények legkedvezőbb elhelyezését. Ezeknek a kísérleteknek alapján a modelleket megleszik a szükséges kiállításokat.

A vízierőmű egyes részleteit különféle speciális modelleken tanulmányozzák.

A Szovjetunió minisztertanácsának határozata az Amu-Darja csatorna építéséről

MOSZKVA. — (Agerpres.) A TASS közli a Szovjetunió minisztertanácsának határozatát az Amu-Darja—Krasznovodszk közötti turkmén főcsatorna, a Kaspi-tengermenti alföld déli vidékének, az Amu-Darja folyó alsó-bázisa további fejlesztésének érdekében a Kaspi-tengermenti alföld déli vidékein, 300 ezer hektárt az Amu-Darja déltája vidékén és 500 ezer hektárt a Kara-Kalpak Autonóm Köztársaságban és a Turkmén Köztársaság északi vidékén;

a) 1 millió 300 ezer hektár kiterjedésű új föld öntözését és mezőgazdasági művelés alá való vételét, főleg a gyapottermesztés céljaira, ebből 500 ezer hektárt a Kaspi-tengermenti alföld nyugatturkméniai déli vidékein, 300 ezer hektárt az Amu-Darja déltája vidékén és 500 ezer hektárt a Kara-Kalpak Autonóm Köztársaságban és a Turkmén Köztársaság északi vidékén;

b) Kara-Kum sivatag 7 millió hektár kiterjedésű legelőjének vízzel való ellátását a turkmén főcsatorna övezetében;

c) Az ipari üzemek, a vasúti szállítás, ivó és ipari célokra szolgáló vízzel való ellátását, valamint Nyugat-Turkménia lakótelepeinek vízellátását és öntözését;

d) Védő és homokmegkötő erdőt kell ültetni a turkmén főcsatorna, a vízlevezető és öntözőcsatorna mentén, az ujonnan öntözött földek határára, az ipari üzemek és lakótelepek körül, összesen körülbelül 500 ezer hektár kiterjedésben.

3. A turkmén főcsatorna megépítésének előkészítő munkálataihoz 1951-ben kell hozzájárítani és 1957-ben be kell fejezni a gát megépítését a vízierőművel az Amu-Darja folyón Tahia-Tasnál, meg kell építeni a turkmén főcsatornát, minden felszereléssel, a vízlevezetőt elárastó és öntöző-csatornákkal együtt.

1. A turkméniai Amu-Darja—Krasznovodszk közti főcsatorna megépítését 1100 kilométer hosszúságban. A csatorna az Amu-Darja mellett fekvő Tahia-Tasból indul ki, megkerüli a szarikamisi katlant és a továbbiakban a Kara-Kum sivatagon keresztül halad az Uzboi régi medre mentén a Kaspi-tengermenti alföld nyugatturkméniai vízszegény vidékeire.

2. A tahia-tasi gáttól kiinduló turkmén főcsatorna felhasználása alapján meg kell valósítani:

Reviden

PÁRIZS. — (Agerpres.) A Párizs melletti vincennesi erdőben tartották meg a hagyományos L'Humanité-napot. A kedvezőtlen idő ellenére százezernyi párizsi vett részt a Francia Kommunista Párt központi lapjának ünnepségén, amelyen

Maurice Thorez mondott beszédet.

LONDON. — (Agerpres.) Nagybritannia széntermelése az utóbbi 33 hét alatt az elmúlt év azonos időszakához képest 1 millió 625.500 tonnával csökkent.

PÁRIZS. — (Agerpres.) Nazim Hikmet, a nagy haladó török költő, akij a világ demokratikus közvéleményének nyomására volt kénytelen szabadon engedni a török kormány, elhagyta Törökországot és Franciaországba emigrált.

BONN. — (Agerpres.) Blücher, Nyugat-Németország helyettes „kancellárja” sajtónyilatkozatot adott, amelyben sürgette, hogy a nyugati megszállók erősebb csapatokat küldjenek Nyugat-Németországba és engedélyezzék egy erős nyugatnémet rendőrség felállítását.

TOKIO. — (Agerpres.) A Japán Kommunista Párt ideiglenes központi vezetősége nyilatkozatot bocsájtott ki, amelyben leleplezi az amerikai imperializmust kiszolgáló Josida-kormány nyílt háborús készülődéseit. A nyilatkozat megállapítja, hogy a legfontosabb teendő az egész japán nép összefogása és egyesítése a békéért a szomszédos országok függetlenségéért folytatott harcban. A Párt bízik abban, hogy elegendő és határozott fellépéssel ezt a harcot a japán nép győztesen fogja megvívni.

NEPAL. — (Agerpres.) A Nepali Kommunista Párt sajtónyilatkozathoz egységes front alakítására hívta fel az ország lakosságát és minden haladó szervezetét. A nyilatkozat hangsúlyozza, hogy minél tovább tart az angol-amerikai imperialisták és maharadzs-lakóik uralma Nepál fölött, annál tovább szenved a nép és annál több hiúságos fiatal vetik hirtőrbé. A Nepali Kommunista Párt a harc fokozására szólítja fel a nepali népet a szabadságért, a függetlenségért és a demokráciáért.

(Folytatás az első oldalról)

velet küldött Hewlett Johnson a cantebury dékán, aki nem vehet részt a kongresszuson és ezért levélben kíván sikert országunk békehíveinek harcahoz. A brit békevédelmi bizottság

a következő táviratot küldte a kongresszusnak: „Nagyon sajnáljuk, hogy nem küldhettük el delegátusainkat. Az angol békevédelmi bizottság szívélyesen üdvözi a kongresszust és biztosítja, hogy minden erejét latbaveji a béke megvédéséért.

A béke hívei második világkongresszusának előkészítésére irányuló együttes erőfeszítések, a béke ügyére kedvező hatalmas megnyilvánulás. Kívánjuk, hogy kongresszusuk megszilárdítsa az angol nép és a román nép közötti kapcsolatot.”

zette nagy Szovjetuniót, a béke védőbástyáját is magában foglalja, teljes győzelmet arat a népek közötti tartós békéért, a

kultúra és a haladás virágzásáért, az egész emberiség boldogságáért és előmenetelért folytatott harcban.

Vásárhelyi János református püspök beszéde

Vásárhelyi János református püspök többek között ezeket mondotta:

— Elismerésünket fejezzük ki azért, hogy egyházunk részvételét a békéért folyó harcban, e harc zászlóvivője — a Nagy Szovjetunió mellé szorosán felsorakozik a Román Népköztársaság is.

— Ma egy maroknyi ember telen ember, dollár- és fonthegek árnyékából újabb világha-

borut készít elő; olyan mészárszékba akarják sodorni az emberiséget, amelynek borzalmasabbat nem ismert a történelem. Aki nincs ellenük, az az emberiség ellensége.

— Köszönetet mondunk a Román Népköztársaság Állandó Békevédelmi Bizottságába való meghívásunkért és mi teljes szívünkkel válaszolunk erre a meghívásra. Teljes erőnkkel fogunk harcolni a kitűzött célért.

Gorelovskaja szovjet delegátusnő beszéde

A Szovjet Békevédelmi Bizottság és a szovjet nők nevében Maria Gorelovskaja, a szovjet küldöttség tagja üdvözölte a kongresszust.

— Mi, szovjet nők büszke érzéssel és örömmel látjuk, hogy a népi demokratikus rendszer győzelme országokban gazdaságilag, társadalmilag és szellemileg teljesen felszabadította a nőket, megmentette őket a nélkülözéstől és nyomorgástól, a városokban és falvakban a dolgozó nők millióit szabadította fel az elnyomás alól és minden olyan törvényt hatályon kívül helyeztett, amely a nőt megaláztatásgra, jogfosztottságra kényszerítette.

— Románia, Lengyelország,

Csehszlovákia, Magyarország, Bulgária, Albánia, Kína, Korea és a Német Demokratikus Köztársaság asszonyai a szovjet nőkkel együtt a béke, a demokrácia és a szocializmus táborának hatalmas erejét alkotják.

Az ők példája lelkesíti a tőkés és gyarmati országokban a boldog élet kivívásáért harcoló nők felszabadulási küzdelmét.

— A Szovjetunióban a stockholmi felhívásra való aláírás-gyűjtés az egész népet feőlelte. A Szovjetunióban minden férfi, minden nő aláírta a felhívást, amely az atomfegyver betiltását követeli. Ez azt mutatja, hogy a békés sztalini külpolitikát az egész szovjet nép egyöntetűen támogatja. Ez azt jelenti, hogy

a szovjet nép harsogó szava kemény figyelmeztetés a háborus uszítók számára. A szovjet nép felháborodottan tiltakozik az amerikai imperialisták támadó akciói ellen. Megbélyegzi az imperialistákat, akik háborút robbantottak ki Koreában, Korea békés városait és falvait pusztítják és ártatlan asszonyok, gyermekek és öregek vérével öntözik Korea földjét.

A szovjet delegátusnő beszédét a következő szavakkal zárta:

— A békeharc szent ügye világszerte győzni fog, mert a békeharc élén az egész haladó emberiség nagy vezetője és tanítója, Sztálin elvtárs áll.

Jorge Amado üdvözlő szavai

Jorge Amado, a híres brazil író, aki a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottságának küldöttjeként vesz részt a kongresszuson, csatlakozott Gabriel d'Arbousier üdvözléséhez és megemlíttette, hogy a wroclawi kongresszus óta eltelt két év alatt milyen hatalmas méretűvé fejlődött a világbéke-mozgalom.

Jorge Amado hangsúlyozta, hogy nem szabad az eddigi sikeréknél megállni és a mozgalmat még jobban ki kell szélesíteni. Cselekvő erővé kell fejleszteni a

népek békevágyát és békeakarátát.

Ezután Jorge Amado Brazília béke híveinek hősiességéről beszélt. A brazilai békeharcosoknak — mondotta — szembe kell nézniük az imperialisták zsoldjában álló brazil fasiszta kormány terrorjával.

Beszéde végén a nagy brazil író szívélyesen üdvözölte a RNK békehíveinek kongresszusát és eredményes munkát kívánt.

vokálják a béke zászlóhordozóit, a Szovjetuniót, a népi demokratikus országokat és az egész békevilágmozgalmat.

Popivoda tábornok ezután a titóista fasiszta bandának az imperialisták háborus előkészületeiben betöltött becstelen szerepéről beszélt. Megbélyegezte Titóéknak a koreai kérdésben tanúsított felháborító magatartását. Tito és talpnyaló bandája hűséges kiszolgálója a Wall Street urainak, akiknek parancsára Jugoszláviában úgynevezett békevédő bizottságot létesítettek. Ez a bizottság a világ békehíveinek mozgalma ellen küzd, valójában közönséges fasiszta-militarista kémközpont, amely az amerikai támadók részére katonai jellegű adatokat gyűjt.

— Az amerikai támadók parancsára a belgrádi lakások igyekeznek kiszélesíteni kapcsolataikat az imperialisták többi csatlósáival, a görög monarchia-fasisztákkal, Ausztria kormányával és Nyugat-Németország bábkormányával.

— A Tito-Rankovics-banda terrorja képtelen megakadályozni a jugoszláv nép részvételét a békéért vívott harcban. Jugoszlávia népei tudják, hogy a békeharc elválaszthatatlanul összefügg a Tito-klikk ellen folytatott küzdelemmel. Népeink tudják, hogy csak úgy szabadulhatnak meg a háborus katasztrófától, ami felé a belgrádi imperialista ügynökség taszítja őket, ha megdöntik országukban a fasiszta uralmat.

— A jugoszláv népek felszabadító harcának célkitűzései között központi helyet foglal el a békéért folytatott harc, valamint a küzdelem azért, hogy a titóista bübösöket megakadályozzák abban, hogy új fegyveres vizsályt robbantsanak ki a Balkánon. Az országban szervezik az illegális békevédelmi bizottságokat, titokban gyűjtik az aláírásokat a stockholmi felhívásra, leleplezik a Tito-klikk háborus provokációit és előkészületeit, folyik a harc, hogy meggyőzzék a stratégiai nyersanyagok kivételét Jugoszláviából az amerikai és angol imperialista támadók részére.

Az előadó ezután bejelentette, hogy a jugoszláv forradalmár politikai menekültek aláírták a stockholmi békefelhívást. Miután hangsúlyozta, hogy Jugoszlávia népei teljes közönséget vállalnak Korea népének hűs küzdelmével, beszédét a következő szavakkal zárta:

— Népeink biztosak abban, hogy a béke, a demokrácia és a szocializmus táborában, amely a haladó emberiség lángelméjű tanítómestere, Sztálin elvtárs ve-

Nagy István beszéde

Nagy István író, a Bolyai Tudományegyetem rektora, országunk dolgozóinak nagy szenvedések után szerzett szabadságáról beszélt, hangsúlyozta, hogy augusztus 23. után, hazánk munkásosztályának sztalini tanácsal vezérelt Pártja lerombolta az együttálló nemzetiségek közötti elválasztó falakat. A Párt mindenkinek lehetőséget és jogot adott a munkához, továbbá ahhoz, hogy részt vegyenek országunk vezetésében. A Román Népköztársaságban az együttálló nemzetiségek saját nyelvű szabad sajtóval, iskolákkal, egyetemekkel, színházakkal és kulturális intézményekkel rendelkeznek. Leszakadtak az irókat szorító súlyos bilincsek. A multban, a dolgozó népi harcoló irók egyetlen „állami segítsége” az volt, hogy a pörtön rásai mögé kerülhettek. Ma állami könyvkiadónk, irodalmi alapunk, pihenőotthonaink és alkotó-házaink vannak. Bármelyik becsületes író, könyvromán, magyar, német és jidis nyelven jelenik meg.

— Ezen a kongresszuson kijelenthetjük, hogy mi, irók, va-

lóban az emberi lélek mérnökei kívánunk lenni. Ma, a szocializmus építéséért folyó küzdelemből fakadó műveinkkel kijelentjük: miní mérnökök mértük fel népünk lelkét és teljes mértékben meggyőződünk arról, hogy népeink lelkében egyetlen vagy forr: megvédeni a békét és a szocializmust. Ez a forró lélek, a hazaszeretet forró lángja lobban fel Bartha József proletárkehlében, amikor a normáját dönti és tulhaladja. Ez az alkotó, új lélek felháborodottan tiltakozik a harmadik világháború ellen, amely felé az imperializmus a koreai és vietnami aljaságaival és a világ minden táján folytatott celszövéseivel halad.

— A békeszerelő embermiliók hatalmas táborában, a Szovjetunió büszke példáját követve, a Román Munkáspárt vezetésével határozottan meneteleink előre, a béke győzelme ügyéért küzdve.

Utolsónak Taj-Kuo-Ven, a Kínai Népköztársaság bórpari szakszervezeti szövetségének elnöke üdvözölte a kongresszust.

A kongresszus ünnepélyes záróülése

Rövid szünet után Sadoveanu Mihail akadémikus elnöklete alatt összeült a kongresszus ünnepélyes záróülése. Az ülésen jelen volt Parhon Constantiu dr. akadémikus, Groza Péter dr., Chisneveschi Iosif, Apostol Gheorghe, a RMP KV tagjai és a kormány tagjai.

A diplomáciai testület képviselőitében résztvettek: Van-Jui-Pin, a Kínai Népköztársaság nagykövete, Manolov Borisz, a Belgrád Népköztársaság nagykövete, Jonny Löhr, a Német Demokratikus Köztársaság követe, Fildárszki Tadeusz, a Lengyel Köztársaság ügyvivője, Hobdari, az Albán Népköztársaság ügyvivője, Andrási János, a Magyar Népköztársaság követségének első titkára és mások.

Jelen voltak még M. B. Milin, a Szovjetunió Tudományos Akadémiájának tagja, Dominique Dessanti francia újságíró. Felcsóllaltak: Sorin Toma, a RMP KV tagja, a Scanteia felelős szerkesztője, Danielopolu professor, akadémikus és Rosioru Ioana kollektivistá parasz-asszony.

Dan Desliu költeményét szavaltta el, majd a kongresszus egyöntetű lelkesedéssel Sadoveanu Mihail akadémikust választotta a Román Népköztársaság

Állandó Békevédelmi Bizottságának elnökévé. Egyben megválasztották az Állandó Békevédelmi Bizottság tagjait. Utána szintén lelkes tapsvihar közepette jelölték ki országunk küldöttéit a béke hívei Londonban tartandó második világkongresszusára. Lelekes hangulatban fogadta el a kongresszus azt a javaslatot, hogy az ENSZ Biztonsági Tanácsának, valamint a Béke Hívei Világkongresszusa Állandó Bizottságának táviratot küldjenek.

Moana Vasile, a fővárosi békeharc-bizottság titkára a kongresszus lelkes eljenzése közben felolvasta a Román Munkáspárt Központi Vezetőségéhez intézendő táviratot.

Szünni nem akaró eljenzés és tapsvihar közepette olvasta fel Maria Bannus író a Sztálin elvtárhoz intézendő táviratot. A kongresszus hosszasan tüntetett az emberiség nagy tanítója, a világbéke zászlóhordozója, Sztálin elvtárs mellett.

Utána lelkesen és szeretetteljesen eljenzelték Gheorghiu-Dea elvtársat, a Román Munkáspárt szerelt vezetőjét, győzelmeink megszervezőjét.

Sadoveanu Mihail zárószavai után a kongresszus Anatol Vieru békedalával végetért.

A svéd küldött felszólalása

A svéd békevédelmi bizottság nevében Henry Petter Mathisz küldött üdvözölte a kongresszust, majd köszöntötte hazánk békeharc-bizottságait a stockholmi bé-

kefelhívás aláírási kampányában elért eredményekért és további jó munkát kívánt nekik a békéért folytatott harcban.

Edith Hoschek osztrák delegátusnő beszéde

Edith Hoschek, az osztrák békeharcosok nevében üdvözölte a kongresszust és rámutatott arra, hogy noha az amerikai imperialistákat kiszolgáló osztrák kormány minden eszközzel üldözi a béke híveit, a békeharc mégis jelentős eredményeket ért el Ausztriában. Megemlíttette, hogy számos vállalatnál az alkalmazottak 90, helyenként pedig 100 százaléka aláírta a békefelhívást; munkásküldöttségek lá-

toztatják meg a gyárakat és falvakat és aláírásokat gyűjtenek. Ausztria minden hatodik választópolgára aláírta a stockholmi felhívást.

— Az osztrák békeharcosok — mondotta — tisztelettel és elismeréssel tekintenek a nagy Szovjetunió, a békeharc következetes harcosa felé, valamint a világ dolgozóinak nagy vezére, Sztálin generalisszimusz felé.

megnyilvánuló szeretetének és bizalmának.

A jugoszláv hazafiak képviselője ezután ismertette Tito és fasiszta bandájának terrorja alatt sínylő Jugoszlávia helyzetét. Ebben az országban a béke híveinek mozgalma nem fejlődhetett ki olyan mértékben, mint ahogy azt Jugoszlávia békeszerelő népei óhajtották volna, mert a hóhér Tito elfojtja a dolgozó nép akaratának megnyilvánulását. Tito, Rankovics bübösöz fasiszta klikkje szegyen-telenül bitorolja a hatalmat, elárulta Jugoszlávia nemzeti érdekeit, megsemmisítette a jugoszláv nép demokratikus vívmányait és Jugoszláviát, élén fővárosával, Belgráddal, imperialista kigyófészekké és kémközponttá alakította át, amelynek segítségével a háborúra uszító amerikai és angol imperialisták háborus hangulatot terjesztenek és pro-

Pero Popivoda tábornok a jugoszláv forradalmi emigránsok üdvözlését hozza

— Engedjék meg, hogy Jugoszlávia népeinek a békéért harcoló hazafias erői nevében önökön keresztül az egész román népet üdvözöljem, amely oly magasra kifejlesztésre juttatja a béke ügyéhez és a világbiztonsághoz való ragaszkodását. Üdvözlöm önöket azokért a sikerekért, amelyeket a háboru utáni időszakban a testvéri Román Népköztársaság elért. Ezek a sikerek emelték a román nép általános jólétét, ugyanakkor az általános béke és nemzetközi együttműködés ügyét is szorgálták.

— A jugoszláv békeharcosok köszönik a békekongresszusra való meghívást. Mi ebben a meghívásban újabb tanujelét látunk a román népek népeink iránt

A termelés fokozásával, a minőség javításával köszöntötték a békekongresszust

KOLOZSVÁR. — A kolozsvári „Romania Muncitoare“ kendőgyár dolgozói minden akadályt leküzdve, a jólszervezett szocialista munkaversenyek során 20 nap alatt teljesítették augusztus havi tervelőirányzatukat. A malomárok lezárásával ugyanis víz nélkül maradt az üzem és így egy a mosóházban, mint a nyomóházban leállt a munka egy hétre. Addig áttisztították, rendezték munkatermeiket és mikor megindult a munka, fokozott ütemben dolgoztak, hogy behozzák a lemaradást. A heti veszteség ellenére a mosóháza nemcsak teljesítette tervét, hanem túl is szárnyalta 38,5 százalékkal. Élen járt a termelési küzdelemben Varga Károly, a mosóháza mestere. Jó munkaszervezése nagymértékben hozzájárult az osztály kiváló teljesítményéhez.

A szövődében az egyéni versenyzők között Berényi Ilona 152, Cheseuan Anna 140, Ambrus Teréz 127 százalékkal tünt ki. A nyomóházban Soós Ilona 205, Valkai Erzsébet 197, Versan Aurel pedig 179 százalékkal szárnyalta túl napi előirányzatát az ünnepi műszakon.

A termelés állandó növelése mellett a „Romania Muncitoare“ kendőgyár munkásai nagy gondot fordítanak a minőségre is. Így például amellet, hogy az üzemben általában 10 százalékkal csökkentették a selejtet, akadt olyan dolgozó is, aki 100 százalékos, legjobbmínőségű árut termelt, mint például Morar Mária a szövődében. A jóminőségű termelésben kitűnt még: Man Mária és Chivoean László.

AZ „ADY“-HARISNYAGYAR

munkásai is hasonló szép eredményeket értek el a békekongresszus tiszteletére rendezett ünnepi

műszakon. Az eredményeket jelző számok világosan mutatják a gyár dolgozóinak harcossá válását. Az üzem dolgozói általában 165 százalékban teljesítették napi előirányzatukat. Az osztályok a következőképp fejezték be napi feladataikat: Az aprétúra-osztály 188, a festőde 175, a gépterem 169, a csészéző, vagy spulnizó-osztály 153 százalékkal. Ugyanakkor 8 százalékkal emelkedett az előállított harisnyák minőségét.

A TORDAI CEMENTGYÁR DOLGOZÓI

Az előző napi teljesítményükkel szemben 23 százalékkal termeltek többet. A békekongresszus tiszteletére szervezett szocialista munkaversenyekben a gyár dolgozóinak 85 százaléka vett részt. A versenyen kívülmaradtak részben üdülési szabadságon, részben betegszabadságon voltak. A termelés mennyiségi és minőségi javítása mellett az anyagmegtakarításra is nagy gondot fordítottak az üzem munkásai. Megtakarítottak 1 millió, 75 ezer lej értékű villamosenergiát és 247 ezer lej értékű gázt. A termelőcsoportok közötti versenyben kitűnt Fazakas János égető munkás, aki a klinker-termelési előirányzatát 107 százalékban teljesítette. Ugyanakkor üzemanyagban 5,1 százalékos és a villamosenergiában 4,5 százalékos megtakarítást ért el. A munkaversenyekben élen járt Petruca Maria, aki általában 240 százalékban szárnyalta túl előirányzatát. Sipos József molnár pedig a 103 százalékos tervteljesítés mellett 13,19 százalékos villamosenergia-megtakarítást ért el a békekongresszus tiszteletére.

A cichegyi kollektív gazdaság versenyre hívja a dési rajon összes kollektív gazdaságait

KOLOZSVÁR. — A dési rajon Cichegy községének „Dózsa György“ kollektív gazdasága elfogadta a kolozsvári rajon Kötelend községe kollektív gazdaságának versenyfelhívását az őszi mezőgazdasági munkálatokra vonatkozóan. A „Dózsa György“ kollektív gazdaság tagjai a verseny további fellendítése érdekében elhatározták, hogy szocialista versenyre hívják a dési rajon összes kollektív gazdaságait. A versenypontok az alábbiak:

1. A szántóföldek előkészítése és a szükséges vetőmagvak beszerzése szeptember 17-ig.
2. A vetőmagvak kiválogatása és megtisztítása a fenti időpontig.
3. Szeptember 25-ig az őszi szántás teljesítése.
4. A vetés megkezdése szeptember 20-án.
5. A vetés befejezése október 1-ig.

A cichegyi kollektív gazdaság dolgozói vállalták, hogy a termés fokozásáért 35 hektár területet a kiváló szovjet módszerrel, keresztvetéssel vetnek be.

A marosludasi szövetkezet támogatja a dolgozó földművesek munkáját

LUDAS. — (Levelezőnkől.) A marosludasi szövetkezet nagy mértékben támogatta a dolgozó földműveseket a terménybetakarításban. A szövetkezet az egész volt járás részére beszerezte a cséplőgépek hajtásához szükséges üzemanyagot, amivel biztosította a cséplés zavartalan menetét. A gépekhez szükséges szíjakat idejében megvásárolta a szövetkezet és különböző nyersanyagok juttatásával hozzájárult a traktorok javításához.

A marosludasi szövetkezet 30 dolgozója összesen 90 nap önkéntes munkát végzett az állami gazdaságban, hozzájárulva a betakarítás mielőbbi teljesítéséhez.

A szövetkezet kulturesoportja felkereste a szőlőket és pihe növényekben gazdag és tanulságos műsorrall szórakoztatta, nevelte a cséplőmunkásokat.

A békeharc-bizottságok kongresszusa tiszteletére minden alkalmazott két óra önkéntes munkát vállalt. Szarvas Dénes.

UJÓSON GYÚJTJK A KUKORICÁT

UJÓS. — (Levelezőnkől.) Az újósi dolgozó földművesek a kukorica kapálását idejében végezték, így bőséges a termés. A kukoricaszedés megkezdődött a községben. Elsőnek Gyenge Sándor, Pálfi Ferenc, Ujlaki Elek és Gyenge Ferenc dolgozó földművesek takarították be a kukoricatermést. A kukorica helyes elraktározására nagy gondot fordítanak a falu dolgozói. Kiss György.

SPORT

A kolozsvári Vasas kosárlabda szakosztálya november 7 tiszteletére versenyre hívta az ország összes csapatait

KOLOZSVÁR. — A Metalul—Vasas sportkollektíva kosárlabda szakosztálya az őszi bajnokság megindulásával az MVK versenyek sikere érdekében november 7. a Nagy Októberi Szocialista

Forradalom tiszteletére versenyre hívta ki az ország összes kosárlabda csapatait. Ez a verseny a következő három pontból áll:

1. A szakosztály minél több tagja tegye le az MVK próbákat,

2. Az elméleti vizsgán a szakosztályok tagjai a legjobb eredményt érik el.

3. A többi szakosztályok sportoló dolgozóit vonjuk be az MVK kosárlabda próbákra.

Nagy küzdelem várható a vasárnapi KESE—Dinamo (Bukarest) RNK kupa kézilabda elődöntő mérkőzésen

KOLOZSVÁR. — A Központi Kézilabda Bizottság szeptember 17-én, vasárnap délután 5 órára tünt ki Kolozsvárra, a KESE—Dinamo (Bukarest) RNK-kupa elődöntő kézilabdamezőkérőjét. Ezt a találkozót a „Gh. Gheorghiu-Dej“ sporttelepen tartják meg. Az egyetemes csapat, amely leg-

utóbb veredte ki az NB. I-be való bejutását, a Dinamo elleni győzelmével a RNK-kupa döntőjébe is szerencsés bejutni. A fővárosi csapat jelenleg az NB. I. harmadik helyén áll és kitűnő játékerőt képvisel.

Tekintettel a mérkőzés fontosságára, erre a napra a Testne-

velési és Sportbizottság csak a megyei labdarúgó bajnoki mérkőzések lejátszását engedélyezte. A vasárnapi délutáni KESE—Dinamo (Bukarest) kupa-mezőkérő előtt délután 3 órai kezdettel az Építők labdarúgó csapata a szamosfalvi Hadsereg ellen játszik a megyei bajnokságot.

MOZI

„VÖRÖS CSILLAG“ MOZGO: Kubáni kozákok. Előadások: 4, 6, 8; vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.
„URANIA“ MOZGO: Kubáni kozákok. Előadások: 5, 7, 9 órakor.
„UJ IDÖK“ MOZGO: Román hiraó. — Szovjet hiraó. — A béke küldöttjei. — Szovjet sport 7. szám.

MUNKAS MOZGO: Tavasz. Előadások: 5, 7, 9 órakor.
„MAXIM GORKIJ“ MOZGO: Pártigazolvány. Előadások: 5, 7, 9; vasárnap délelőtt 11 órakor matiné.
NEPMOZGO (POPULAR): Nagy Péter. Előadások: 5, 7, 9 órakor.
CAPITOL MOZGO: Becsületb. róság. Előadások: 5, 7, 9 órakor.

ÉRTESÍTÉS!

Október hó 1-én 3 hónapos gépkocsivezetői tanfolyam kezdődik hivatásos vezetők részére.

A tanfolyamon minden 18. életévet betöltött, azvén résztvehet. Egyhónapos motorkerékpár- és személygépkocsivezetői tanfolyamra is lehet jelentkezni, naponta reggel 7 órától déli 1 óráig, Kolozsvárt, Móccok-utja 64 szám alatt. — Telefon: 14—49.

„SOVROMASIGURARE“

Szovjet-Román Államias Biztosító Társaság R. T. BUKAREST. Az 1950 augusztus 31-én a Társaság vezérigazgatóségánál, Bucaresti, Str. Doamnei 12 szám alatt a sorsolásos nép és kollektív biztosítások, valamint az orvos vizsgálatos és sorsolási joggal felruházott biztosítások kisorsolásánál a következő betűösszevetéseket húzták ki:

S R I D T B C U K M R D R C G

VESZÜNK bármilyen méretű bádog- és vashordókat. VESZÜNK Bercke, Szabó, Voinea, Hess automatamérlegeket. „ALIMENTARA“ Állami Kereskedelmi Vállalat Kolozsvár, Kossuth Lajos-utca 5 szám.

VILLAMOSSÁGI MINISZTERIUM Tanulmányi és Erőtervezési Intézet

Vásárol: robbanó- és villany-motoros szivattyukat 2—8 colig, villamos áramfejlesztő agregátokat 15 KW-tól, motoros kompresszorokat, légszűrőket, kőfürőberendezéseket, 22 mm. átmérővel.

Alkalmaz: mérnököket, almérnököket, szivattyúkezelőket, építésmestereket, építésvezetőket.

Bővebb felvilágosítást ad Centrul Hidrografic, Kolozsvár, Molotov-utca 6. — Telefon: 11—61.

CONSIGNATIA

Állami Bizományi Üzlet, Kolozsvár, December 30-utca 2. Telefon: 26—98. ELFOGAD ÉS ELAD: Textil, ruhanemű és bármilyen háztartási tárgyakat, dísz tárgyakat, szőnyeget, Technikai cikkek, írógépet, rádiót, villamos- és bármilyen motorokat. SZAVATOLJA AZ ÁRUK TULAJDONJOGÁT. A tárgy értékét a tulajdonos szakértőnkkel egyetértésben állapítja meg. — Nyitva van naponta 7—13 és 16—18.30 óráig.

Közlemények

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS. Mérsékelt keleti, később délkeleti-déli szél, tulnyomóan derült, száraz idő. Hideg éjszaka, meleg nappal. Kolozsváron szerdán a hőmérséklet csuesértéke 23,5 fok volt, csütörtökön délelben 24,5 fokot mértek. Az éjszakai legalacsonyabb hőmérséklet 7,4 fok volt.
A KÖZÜZEMEK VIZMŰVEI a fogyasztó közönség tudomására hozza, hogy a fővezeték felülvizsgálata miatt 17-én, vasárnap délelőtt részleges vizkorklátozás lesz. Felkérjük a külváros fogyasztóit és a belváros emeleti lakóit, hogy vasárnap reggel 6 óráig gondoskodjanak vízszükségletük tárolásáról, mert a teljes vizszolgáltatás csak a délutáni órákban indul meg.

Elveszett iratok

PIERDERI DE ACTE
Urmátoarele acte personale au fost pierdute si posesorii lor le declará nule de drept in mainile oricui s'ar afla:
LUDOSAN Ilie Cluj, Str. Dózsa Nr. 3, carpet sindical, eliberat de Sindicatul Comert si Cooperatie Cluj.
PAVLENCO Tamara Cluj, Str. Huneade Nr. 3, permis de bicicleta Nr. 2523, marca „Torpedo“, eliberat de Militia Cluj.

R.P.R. Judecatoria Populara Mixta Satu-Mare, Dos. Nr. 7435—1950. CITATIE. Argylan Iosif barbier, cu domiciliu in loc necunoscut, este citat la aceasta instanta ca parat pentru ziua de 26 Septembrie 1950, ora 8 dim. camera Nr. 26 in procesul de divort intentat de sotia sa nascuta Bartha Juliana, domiciliata in Satu-Mare, Str. Aprodul Purice Nr. 5. In caz de neprezentare procesul se va judeca in lipsa conf. legii. Judecator: (ss) Aurel Benea. Grefier: (ss) J. Dulipovici.

R.P.R. Judecatoria Populara Mixta Bistrita, jud. Nasaud. CITATIUNE. Donat Ecaterina nascuta Lazar fosta cu ultimul domiciliu in comuna Dipsa, jud. Nasaud, in prezent in loc necunoscut in strainatate, este citata la aceasta judecatorie pe ziua de 5 (cinci) Octombrie 1950, orele opt dimineata in caktate de parata in actiunea de divort, intentata de sotul ei Donat Martin din Bistrita. In caz de neprezentare sa va proceda conform legii. Dos. Nr. 2217—1950. Judecator: (ss) Roman Filimon. Grefier: (ss) Nicolai Oanca.

Vilamosság

Feladós szerkesztő: LAZAR JOZSEF
Szerkesztőség: Horea-ut 6, 17. emelet, Telefon: 15—35. — Kladdóhivatal: Molotov-utca 18. Telefon: 19—11. — Lapkiadó: „Petőfi“ Lap. és Könyvkiadó Rt. Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Inzermények és vállalatoktól való előfizetési díja 5000 lej. Postatakarékpénztári csekk számla 115 023.

VESZÜNK

orvossáros, literes üvegeket. MOL-MOS, Kolozsvár. Malnovszki-tér 13.